بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

مُعْجَمُ الضّاد

فرهنگ موضوعی کاربردی (فارسی- عربی)

تألیف: مهدی اصغری

احوال‌پرسی

از خدا برایت سلامتی می‌خواهم: أسْألُ اللّهَ لَکَ الصِّحَّة

از لطف شما متشکرم: أشكُر فَضلَكُم

ازحسن ظن شما متشکرم: شکراً على شُعورِكُمُ الجميل

از دیدار شما خوشحالم: أنا مَسرور بِزيارَتِک

از آشنایی با شما خوشبختم: أنا سعيد بِمَعرِفَتِک

اشکالی ندارد!: لا بَأس!

اطاعت قربان: أَمرُک سَيِّدي

اگر لطفی به بنده بفرمایید و ...: إن تَفَضَّلتُم عَلَيَّ فـ....

اگر مزاحم شما نباشم: اِنْ لَمْ أُزْعِجكُم

التماس دعا: أَسْأَلُكُم الدُّعاء[جواب]: و أنتم مِن أهلِ الدُّعاء

امری، فرمایشی دارید؟: هَل مِن أمرٍ أَو خِدمَة؟

امیدوارم خوش باشید: أتمنّى أن تَكونُوا مسرورين

امیدوارم که...: أَرجُو أن....

اندوهی جز دوری تو نیست: لا يُعَكِّر صَفْوَنا سِوى غِيابِک

آرزوی اوقات خوبی برایت می کنم: أتَمَنَّى لَکَ وقتاً طَيِّباً

آفرین: بارَکَ اللّهُ فيکَ/أحْسَنتَ

آیا رو به راهی؟: هل أنت على ما يُرام؟

آیا می‌توانم همراهیتان کنم؟: هل لِي بِمُرافَقَتِکَ؟

آیا می توانی برای شام بمانی؟: هَل بِإمكانِک أن تَبْقَى لِلعَشاء؟

ایام به کام: طابَت أيّامُک

با اجازه: بَعدَ إذنِک/أَستَأذِن

با آرزوی دیدار مجدد: عَلى أَمَلِ اللّقاءِ المُتَجَدِّد

با تبریکات قلبی: مع تَهانِيَّ القَلْبِيَّة

با کمال میل: بِكُلّ سُرور/بِطِيبَةِ خاطِر

باشه/چشم: حَسَناً/ طَيِّب

باقی عمر شما باشد[در مجلس عزا]: البقاءُ في حياتِكم [جواب]: حَياتُكُمُ الباقية

ببخشید دیر آمدم: آسفٌ لِتأخيري

ببخشید که[صحبت شما را]قطع کردم: عَفواً لِلمُقاطَعَة

پــزشکــی

اتاق معاینه: غُرفةُ فَحْص

از بیمارستان مرخص شد: غادَرَ الـمُستَشفَی

از بیماری رهایی یافت: أَبَلَّ منَ المَرَض

استخوانش در رفت: إِنفَسخَ عَظمُه

استخوان موبرداست: شَرَخَ ـَ العظمُ شَرخاً

استرس: تَوَتُّر

استفراغ کرد: تَقیَّأَ

أشعه ایکس: أَشِعَّة سینیَّة

افسردگی: کَآبَة/إِکتِئاب

إلتهاب: تَورُّم

انسداد رگ: إنسدادُ ورید

انسداد روده: إنسدادُ أَمعاء

اورژانس: اِسْعاف

اهدای خون: تَبرُّع بالدَّم

ایدز: إیدز/مرضُ نقصِ المَناعة

آب مروارید: ماء أبیض

آبریزش بینی: رَشحُ أَنف

آبله مرغان: جُدَريّ

آپاندیس: زائدة دُودیَّة

آتل بندی کرد: جَبَّرَ

آرام بخش: مُهَدِّئ/مُسکِّن

آرام کرد[درد را]: سَکَّنَ/هَدَّأَ الأَلَم

آرتروز: آرتُروس

آزمایش خون: تَحلیلُ دَم

آزمایش داد[بیمار]: أُجريَ لَهُ تحلیل

آزمایشگاه: مُختَبَر

آسم: رَبْو

آلرژی: حَسّاسیَّة

آلزایمر: آلزهایمر

آمبولانس: سیارةُ إسعاف

آمپول/سرنگ: اِبْرَة/مِحقَنَة

آمپول[تزریق]: حُقنَة

آمپول زد[به دیگری]: حَقَن ـِ حَقناً

آمپول زده شد: إحتَقَنَ

آی سی یو: قسمُ العِنایَةِ الفائِقَة

باد کرد[دستش]: إنتَفَخ

بالا رفتن فشار خون: إرتفاعُ ضَغطِ الدَّم

باند بستنِ دست: عِصابُ تَعلیقِ سَاعد

جانوران

اختاپوس: أُخطُبوط
اسب آبی: فَرَسُ النَّهر
اسب: فَرَس/حِصان
اسطبل اسب: إصطَبلُ خَیل
افعی: أفعَی
آب شش: خَیشُوم
آخوندک: فَرَسُ النَّبي
آفتاب پرست: حِرباء
آهو: غَزال
بال: جَناح
باله: زِعنِفَة
بچه شیر: شِبل
بچه فیل: دَغفَل
بچه گربه: هُرَیرَة
برّه: حَمَل
بز ماده: عَنزَة
بز نر: تَیس
بزغاله: جَدي
بُزمَجه: عِظاءَة/سَحلِیَّة

بع بع (صدای گوسفند): ثُغاء
بلبل: عَندَلیب/هَزار/بلبل
بلدرچین: سُمانيّ
بوف/جغد: بوم
بوقلمون: دجاج حَبَشيّ/دیک روميّ
بیشه شیر: عَرینُ أسَد
پارس کرد: نَبَحَ ـــَـ نُباحاً
پاندا: باندا
پر: ریش
پرستو: سُنونو/خَطّاف
پروانه: فَرَاشَة
پستانداران: ثَدییّات
پشه: بَعُوضَة
پلنگ: فَهد
پلیکان: بَجَعة
پوزه[خوک]: فَطسَةُ خِنزیر
پولک: حَرشَف/فَلس
پیله: یَرَقانة/شَرنَقة
تاج خروس: عُرفُ دیک

خـانــواده

ازدواج کردبا...: تَزَوَّجَ مِن...
آغوش: حِضن
بالغ/جوان: یافِع / غلام
بچه[از شیر گرفته شده]: فَطیم
بچه[تازه به دنیا آمده]: ولید
برادر تنی: شَقیق
برادر زاده: اِبنُ أخ
برادر: أخ
بزرگترها: کِبار
به ازدواج درآورد: زَوَّجَ
بیوه: ثَیِّب/أَرمَلة
پدر شوهر/ پدر زن: حَمُو...
پدر و مادر: أَبَوان / والِدان
پدر و مادرها: آباء
پدر: أب/والد
پدربزرگ: جَدّ
پسر بچه[کودک]: طفل
پسر: إبن
پسرخاله: إبنُ خالة

پسردایی: إبنُ خال
پیر دختر: عانِسَة
پیر/سالخورده: عَجوز
پیوند زناشویی: عَلاقَة زَوجیَّة
جاری: عَدیلة
جوان: شاب/شابّة
حلقه نامزدی: خاتَم/دِبلةُ خُطُوبَة
خاله: خالَة
خانواده: عائلة/أُسرة
خواستگار: خطیب
خواستگاری/نامزدی: خُطُوبة
خواهر تنی: شَقیقة
خواهر: أُخت
خواهر زاده: إِبنُ أُخت
خویشاوندان: أقارب
خویشاوندی: نَسَب/قَرابَة
داماد: صِهر/عَریس
دایی: خال
دختر بچه: طفلة

خـوردنـی‌هــا و نـوشیـدنـی‌هــا

آب سیب: عصیرُ تُفّاح

آب معدنی: ماء معدِنيّ

آب میوه: عصیرُ فاکِهة

آب: ماء

آرد: دَقیق/طَحین

آلبالو: کَرَز حامِض

آناناس: أناناس

آویشن: سَعتَر

ادویه: بَهارات/تَوابل

استیک: شَرائحُ لَحْم

اسفناج: سَبانِخ

امُلت: عِجَّةُ بَیْض

انار: رُمّان

اَنبه: مانجو

انجیر: تِین

انگور: عِنَب

بادام زمینی: فُول سودانيّ

بادامِ هندی: لَوز هِنديّ

بادام: لَوز

بادمجان: باذِنْجان

باقالی: فُول

بال مرغ: جَناحُ دَجاج

بامیه: بامیَة

بدون شکر اضافه: دون سُکَّر مُضاف

بِرِشته: مُحَمَّر

برگه هلو: خَوخ مُجَفَّف

برنج: أَرُزّ/رُزّ

بستنی: بُوظَة/آیس کِریم

بشقاب بزرگ: طَبَق کبیر

بشقاب پلو خوری: صَحْن مسطوح

بشقاب خورش خوری: طَبَق غَویط

بشقاب سوپ خوری: صَحْنُ شُورْبَة

بلوط: کَستَنَة

بوقلمون: دیک روميّ

بِه: سَفرجَلْ

بیسکویت: بَسْکُوت

بیفتک: بِفْتاک

پاچه: کَراعین

رایـانــه

آنتی ویروس: مُضادّ لِلفایروس

اجرای برنامه: تشغیلُ بَرنامَج

از بین بردن ویروس: محوُ فایروس

اسکنر: جِهازُ تصویر

انتقال دادن اطلاعات: نقلُ معلومات

ایمیل: برید إلکتروني

اینترنت: إنترنت

باتری: بَطّاريَّة

بارگذاری[دانلود]: تحمیل/تنزیل

بازکردن صفحه: فتحُ صفحة

بازی کامپیوتری: لُعبَة حاسوبیّة

برنامه: برنامَج

بستن صفحه: إغلاقُ صفحة

بلندگو: مُکَبِّرُ صَوت

پاک کردن[دلیت]: حذف/مَسح

پایگاه اینترنتی: مَوقِع إلِکترونيّ

پخش صوتی: بَثّ/إذاعةُ صوت

پرینتر: طابِعَة/طَبّاعة

پیوند[لینک]: رابط

پیوند دادن: إلحاق

پیوندها [لینک ها]: روابط

تبلت: حاسوب لَوحيّ

تراشه دیجیتالی: رَقاقَة رَقمِیَّة

تلفن ثابت: هاتِف أَرضيّ

تلفن همراه: جَوّال

ثانیه شمار: عَدّاد

ثبت عضویت: تسجیلُ عضویَّة

ثبت نام در انجمن: تسجیل فِي مُنتَدَی

ثبت ورود[لاگ این]: تسجیلُ الدُّخول

جستجو[سِرچ]: بَحث

چت صوتی: دَردَشَة صَوتیّة

چت مکتوب: دَردَشَة خَطّیّة

چک کردن ایمیل ها: مُراجَعةُ الرَّسائلِ الواردة

حافظه: ذاکِرة

حجم حافظه[مِموری]: حجمُ ذاکرة/فِلاش

حقوق معنوی: مِلکیَّة فکریَّة

خاموش کرد: أَطفأَ

خروجی: مَخرَج

سفـــر

اتاق یک نفره: غرفةٌ بِسَرير واحد

اتوبان: طريق سريع

اجاره یک شب اتاق: أُجرةُ غرفة لِكُلِّ لَيلة

اسکله: رَصيف بَحريّ

اضافه بار: حَقائب/أَمتِعة زَائدة

افسر گمرک: ضابِطُ جَمارِك

انبار کالا: مُستَودَع لِتَخزينِ البَضائع

انبار کشتی: عَنبَر/مَخزنُ سَفينة

آژانس مسافرتی: مكتبُ سِياحَة

آشیانه هواپیما: حَظيرةُ طائرات

بادبان: شِراع

بار: شَحنَة/حُمُولَة

باربری: مكتبُ شحن و تفريغ

بازرس بلیط ها: مُفَتِّشُ تَذاكِر

بازرسی چمدان ها: تفتيشُ حقائب

باطری: بَطّاريَّة

بال هواپیما: جَناحُ طائرة

باند هواپیما: مَدرَج هُبوطِ طائرات

بدنه هواپیما: جسمُ طائرة

برج مراقبت: برجُ مُراقَبَة

بلندشدن هواپیما: إقلاعُ طائرة

بلیت درجه دو: تذكرةُ درجة ثانية

بلیت درجه یک: تذكرةُ درجة أُولى

بلیت عادی: بِطاقة عاديّة

بلیت گردشگری: بِطاقة سِياحيَّة

بلیط رزرو جا: تَذْكِرةُ حَجْزِ الـمَكانِ

بلیط رفت و برگشت: تَذكِرةُ ذَهَاب و إياب

بلیط گروهی: تذكرة جَماعيَّة

بلیط یکسره: بِطاقةُ ذَهابٍ

بندر: ميناء

پارو: مِجذاف

پلاک ماشین: لَوحةُ رَقْمِ السّيّارة

پروازهای دربستی[چارتر]: سَفَرِيّات شَرتِر

پرواز شماره ...: رِحلة جوِّيَّة مُرَقَّمة ...

پل هوایی: مَعبَر/جِسر فَوقيّ

پمپ بنزین: مَحَطَّةُ وَقُود

ترک کردن هتل: مُغادَرةُ فُندُق

تفریح: نُزْهَة

قــانــون

اتهام: تُهمة

اثر انگشت: بَصَمَاتُ أَصابع

اجرای حکم: تَنفيذُ الحُكم

اجرت المثل: أُجرَةُ المِثل

احاله پرونده به قاضی: إحالةُ الـمَلَفِّ إلى القاضي

احضاریه: مُذَكِّرَة إستِدعاء

اختلاس کرد: إختَلَسَ

اداره پلیس: مَخفَرُ شُرطة/مركزُ بوليس

استشهاد محلی[برگه]: وَرَقةُ إستِشهاد مُعتَمَدة مِنَ الحَيِّ

استعلام: إستعلام

استفساریه: إستفسَارِيَّة

اصلاح قانون: تَنقيحُ /إصلاحُ قانون

اظهار پشیمانی: إشهار بالنَّدَم

اعاده حیثیت: ردُّ الإعتِبار

اعتراض به حکم صادره: إحتِجاج على الحُكمِ الصّادر

افسر تجسس: ضابطُ تَفتيش/تَحَرّي

اقدام علیه امنیت ملی: تَآمُر ضِدَّ الأمنِ القَوميّ

انشای حکم: إنشاءُ حُكم

آزاد کردن زندانی: إطلاقُ سَراحِ سَجين

آزادی متهم: إفراج عن مُـتَّهم

آمار گرفتن از دارائی‌ها: إحصاءُ أموال

بازپرس: مُستَجوِب

بازداشت شد: أُعتُقِلَ

بازرسی منزل: تفتيشُ بَيت

بایگانی اسناد: مُستودَعُ وثائق / أَرشيفُ مُستَنَدات

بخشش محکوم: عَفوُ الـمحكومِ عليه

بدهکار: غَريم/مَدين

بدهی: دَين

برائت از جرم: بَراءَة مِنَ الجَريمة

بررسی صحنه جرم: فَحصُ مَسرحِ الجَريمة

بلوکه کردن دارائی ها: تَجميدُ أموال

بند محکومان به اعدام: زِنزانةُ المحكوم عليهم بالإعدام

به اجرا گذاشتن مهریه: مُطالَبَة قانونيَّة بِالـمَهر

کــارهــای انســان

ابرو برداشت: نَتَفَ ـِ نَتفاً الحاجَب

اتو کرد: كَوَى ـِ كَيّاً

اجاره داد: أجَّر

إجاره کرد: إستأجر

اجازه داد: سَمَحَ ـَ سَماحاً

اجازه گرفت: إستَأذَنَ

اجرا کرد: نَفَّذَ/طَبَّقَ

احترام گذاشت: إحترَمَ

احساس کرد: شَعَرَ بـ... ـُ شُعوراً/أحَسَّ بـ...

اختراع کرد: إخترَعَ

اختلاف داشت با...در...: إختَلَفَ مَعَ... في ...

أخم کرد: عَبَسَ ـِ عُبُوساً

ادا کرد[فریضه/نقش را]: أدَّى

ادامه داد: إستَمَرَّ في .../واصَلَ

ارایه داد: قدَّم

از او سر زد: صدَرَ عنه/بَدَرَ منه

از پا افتاد: أُقعِدَ/أَصابَهُ العُقاد

از پسش بر آمد: تَمَكَّنَ مِنهُ

از جا کند[غدّه را در آورد]: إستَأصَلَ الوَرَمَ

از جا کند [در را]: خَلَّعَ البابَ

از جا کند[دندان را کشید]: قَلَعَ السِّنَّ

از جا کَند[درخت را]: إقتَلَعَ الشَجَرة

از چشمم افتاد: سَقَطَ من عَيني

از حقش کوتاه آمد: تَنازَلَ عَن حقِّهِ

از دست داد/باخت: خَسِرَ ـَ خَسارةً

از دست رفت[فرصت]: فاتَ الأوان

از دست رفت[دارائی]: ضَاعَ المالُ

از دستش در رفت: فَلَتَ من يدِهِ

از دنیا رفت: فارَقَ الحياة

از روی زمین برداشت: إلتَقَطَ من على الأرض

از قصد [کاری را] کرد: تَعَمَّدَ ...

از کار انداخت: عَطَّلَ

از هوش رفت: فَقَدَ وَعيَهُ

ازدواج کرد با...: تَزَوَّجَ من...

استراحت کرد: استَراحَ

استقبال کرد[از نظری]: رَحَّبَ بــ...

استقبال کرد[از میهمان]: إستَقبَلَ الضَّيفَ

استوار کرد[گام هایش را]: سَدَّد خُطاهُ